

Sagsnr.
2022-1011

Dato
27. juni 2022

Høringsnotat

vedrørende

udkast til ændring af bygningsreglementet 2018 (krav om beregning af bygningers klimapåvirkning og grænseværdi)

Indledning

Bolig- og Planstyrelsen har d. 22. april 2022 sendt udkast til bekendtgørelse om beregning af bygningers klimapåvirkning og grænseværdi i national høring. Bekendtgørelsen bygger på den politiske aftale af 5. marts 2021 om en national strategi for bæredygtigt byggeri. Høringsfristen udløb d. 22. maj 2022.

De parter, som har fået direkte besked om høringen, er vedlagt som bilag 1. Bolig- og Planstyrelsen har modtaget 40 høringssvar med bemærkninger. De samlede høringssvar er vedlagt som bilag 2.

Forslag og bemærkninger, der ikke vedrører indholdet i bekendtgørelsen, indgår som udgangspunkt ikke i høringssnotatet. Dette gælder også bemærkninger til §§ 293 – 296. Disse bestemmelser var udelukkende medtaget i udkastet på grund af redaktionelle ændringer af nummereringen. Det indholdsmæssige i disse paragraffer er ikke justeret.

Udkastet skal også i høring (notificering) i EU i tre måneder, før det kan træde i kraft. Høringen er påbegyndt den 16. juni og kan findes på Kommissionens TRIS database via linket [her](#).

Opsamling på høring og den videre proces

Bolig- og Planstyrelsen har gennemgået høringssvarene og vurderet, om disse giver anledning til ændringer. Ikke alle tekstnære bemærkninger og forslag er gengivet i detaljer i høringssnotatet.

Høringssvarene har givet anledning til følgende ændringer:

- Der er foretaget modifikationer til opgørelse af etageareal med henblik på at skabe balance mellem areal og klimapåvirkning fra materialer.

- Der indføres mulighed for at kunne benytte specifikke emissionstal for konkrete fjernvarmeforsyningselskab, hvis selskaberne kan påvise emissionsopgørelser udført iht. ISO 14025.
- Indholdet i tabel 6, 7 og 8 er justeret, med henblik på at ensrette og simplificere, hvor det har været muligt.
- Endvidere er der sket redaktionelle ændringer.

Der er udtrykt ønske fra flere parter om at få uddybet bestemmelserne i vejledningstekster, samt at vejledningen offentliggøres så tidligt som muligt af hensyn til branchens behov for at forberede sig på kravet. Bolig- og Planstyrelsen noterer sig dette ønske og udarbejder vejledning til bestemmelserne med de indkomne forslag i det videre arbejde. Branchen vil blive inddraget i arbejdet.

Gennemgang af høringssvar

I det følgende refereres hovedindholdet i de modtagne høringssvar struktureret i forhold til de enkelte stykker i §297 og §298. Bolig- og Planstyrelsens kommentarer til de enkelte emner følger efter i kursiv.

1. Generelle bemærkninger

Høringssvarene er generelt positive over for indførelse af kravene til beregning af bygningers klimapåvirkning, og at beregningen foretages i henhold til internationale standarder.

Flere parter, herunder **CONCITO**, **DI Byggeri** og **FRI** udtrykker bekymring over, at der indføres dokumentationskrav for mindre bygninger uden krav om overholdelse af grænseværdi og opfordrer bl.a. til, at implementeringen løbende overvåges for at sikre balance mellem indsats, omkostninger og opnået klimaeffekt.

Andre parter, herunder **Arkitektforeningen**, **Bygherreforeningen**, **Danske Arkitektvirksomheder** og **Rådet for Grøn Omstilling**, foreslår et højere ambitionsniveau, og at flere forhold i byggeriets livscyklus medtages i beregningen, bl.a. byggeprocessen.

Danske Malermestre, **Dansk Håndværk**, **SMV Danmark** samt **Nordic Wood Industries** fremhæver ønske om, at klimapåvirkninger reguleres igennem CO₂ afgifter i stedet for krav til bygningers klimapåvirkning.

BL, **Danske Arkitektvirksomheder**, **Danske Bygningskonsulenter** og **FRI** fremhæver, at kvalitet af beregninger og beregningsværktøjer bør sikres f.eks. gennem certificering eller tredjeparts verificering.

Flere parter, herunder **Danske Arkitektvirksomheder**, **KL** og **Konstruktørforeningen**, foreslår, at kravet til beregning af bygningers klimapåvirkning finder sted tidligere i byggeprocessen, fx at kravet opfyldes ved ansøgning om byggetilladelse.

BL og **Danske Professionshøjskoler** udtrykker en bekymring for de øgede administrative omkostninger forbundet med beregningen.

Kommentarer

Bolig- og Planstyrelsen noterer sig synspunkterne og bemærker, at ambitionsniveauet, herunder den trinvis indfasning af grænseværdi, er fastlagt i den politiske aftale om national strategi for bæredygtigt byggeri.

Formålet med dokumentationskravet, også for de mindre byggerier hvor der ikke er fastsat en grænseværdi, er at give branchen mulighed for at forberede sig på og opbygge erfaring med at opgøre klimapåvirkningerne, før der på et senere tidspunkt indføres en grænseværdi for disse byggerier.

For at sikre en mere systematisk opsamling af erfaringer, der kan bidrage til at fastsætte fremadrettede krav samt udvikling af viden i branchen, har Bolig- og Planstyrelsen iværksat en afdækning af mulighederne for at opsamle data fra byggesager.

Bolig- og Planstyrelsen vurderer det ikke hensigtsmæssigt at indføre yderligere certificeringsordninger for udførende og for beregningsværktøjer, men at der i stedet bør fokuseres på udvikling af kompetencer blandt aktører, herunder gennem Videntcenter om Bygningers Klimapåvirkninger. Endvidere kan Bolig- og Planstyrelsen bemærke, at der pågår et arbejde med at videreudvikle LCAByg værktøjet, så det afspejler forudsætningerne for beregning af klimapåvirkninger med brugervenlighed i fokus.

2. §297, stk. 1: Omfattet byggeri

Flere parter, herunder **Danske Arkitektvirksomheder**, **CONCITO** og **FRI**, stiller spørgsmålstegn ved, hvorvidt energirammen udgør den rette afgrænsning for, hvilke bygninger der omfattes af kravet om beregning af bygningers klimapåvirkning.

Samtidig fremhæver flere parter, herunder **KL** et behov for afklaring af hvilke bygninger, der er omfattet af energirammen og således af kravet om beregning af bygningers klimapåvirkning.

Kommentarer

Det følger af den politiske aftale om national strategi for bæredygtige bygninger, at kravet om beregning af bygningers klimapåvirkning skal gælde for bygninger, der er omfattede af energirammen.

Konkrete bemærkninger i høringen vedrørende forståelsen af hvilke bygninger, der omfattes af bestemmelsen, vil så vidt muligt blive håndteret i vejledningen.

3. § 297, stk. 2: Livscyklusvurdering

FRI, **SWECO** og **NIRAS** bemærker, at enheden for opgørelse af klimapåvirkningen ikke nødvendigvis er hensigtsmæssig for at sikre målet om at begrænse de samlede klimapåvirkninger fra byggeriet. Derfor foreslås, at der indføres alternative måleenheder, som fx CO₂ pr. person og at måleenhederne ikke nødvendigvis er ens for alle bygningstyper men kan variere.

Flere høringsparter, herunder **Byggeskedefonden**, **NIRAS** og **Høje Taastrup Kommune** har bemærkninger til betragtningsperioden på 50 år. Dette vedrører på forskellig vis bekymringer for, at betragtningsperioden influerer på produktvalg. Både at den relativt korte periode på en uhensigtsmæssig måde tilgodeser nogle produkter samt, at den valgte periode ikke nødvendigvis giver incitament til at vælge materialer med lang levetid.

Rockwool fremhæver, at de generiske data i visse tilfælde giver et negativt klimaaftryk og foreslår derfor blandt andet, at det tydeliggøres, at modul D (potentiale for nytiggørelse) ikke indgår i beregningen af den samlede klimapåvirkning. Flere andre, herunder **Danske Arkitektvirksomheder** fremhæver, at det ikke fremgår tydeligt, hvordan modul D håndteres ved henholdsvis overholdelse af dokumentationskravet og ved overholdelse af grænseværdien, hvorfor dette bør tydeliggøres.

Flere høringsparter, blandt andet **FRI, Danske Arkitektvirksomheder, NIRAS** og **SWECO** udtrykker ønske om, at der medtages yderligere moduler i beregningen af bygningernes klimapåvirkning. Dette dækker særligt flere moduler fra produkt- og byggeprocesfasen samt brugsfasen (fase A og B). Modsat fremhæver andre, herunder **Danske malermestre** sammen med **Dansk Håndværk** og **SMVdanmark**, at moduler, der medtages som rent dokumentationskrav, medfører ekstra omkostninger uden at give reel merværdi i klimaregnskabet.

Til opsamling fremhæves det af flere, at der i relation til de kommende års justering af grænseværdien bør udarbejdes en plan for, hvornår flere moduler inkluderes.

Kommentarer

Måleenheden er fastsat i forbindelse med den politiske beslutning om indførelse af kravet om beregning af klimapåvirkning. Måleenheden har udgjort en del af grundlaget for opgørelsen af de 60 cases, der har dannet baggrund for fastsættelse af grænseværdien.

Bolig- og Planstyrelsen anerkender, at der kan være andre hensyn, der kan imødekommes ved at anvende andre måleenheder. Dette vil indgå i de analyser, der skal gennemføres som input til fastsættelse af kommende grænseværdier.

Betragtningsperioden på 50 år afspejler internationale praksisser, som fx Level(s), ligesom de fleste lande omkring Danmark, der har indført krav til bygningers klimapåvirkning, opererer med en 50-årig betragtningsperiode. Derudover er det Bolig- og Planstyrelsens vurdering, at de elementer, der indgår i en livscyklusvurdering efter færdigmelding, er baseret på antagelser, som i alle tilfælde medfører en usikkerhed. Ved en længere betragtningsperiode kan der derfor være risiko for at fokus flyttes fra det indledende valg af materialer og emissionerne relateret til dem.

De moduler fra standard EN15978, der skal medtages i beregningen af bygningers klimapåvirkning, afspejler de moduler, der indgik som grundlag i analyserne af de 60 cases, og den politiske beslutning om indførelse af kravet til bygningers klimapåvirkning. Bolig- og Planstyrelsen vurderer, at de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af dokumentationskrav og grænseværdi, fastholdes for at sikre de rette forudsætninger for overholdelse af kravet.

Det er ambitionen at få flere moduler med i kravet om bygningers klimapåvirkning, når der er gjort de nødvendige erfaringer og foreligger et tilpas datagrundlag.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af bestemmelsen. Bolig- og Planstyrelsen tager de indkomne input, særligt til håndtering af modul D, med i udarbejdelse af vejledning.

4. § 297, stk. 3: Arealbestemmelse

Arealdefinitionen giver anledning til flere bemærkninger og ønsker om præcisering af begreber. Bemærkningerne blandt andet fra **Danske Arkitektvirksomheder, Da-byfo, FRI, Nordic Wood, Rambøll, Træinformation** går særligt på fortolkningen af bestemmelsen og hvilke arealer, der konkret medregnes samt, hvordan materialemængden til de reducerede arealer håndteres.

Samtidig er der en bekymring for, at arealdefinitionen kan give utilsigtede incitamenter til at bygge for stort eller etablere yderligere arealer udelukkende for at trække den samlede klimabelastning ned i beregningen.

Endelig ønsker blandt andet **CONCITO**, at arealmodifikationen har særlig opmærksomhed, inden kravet strammes igen i 2025.

Kommentarer

Tilpasninger til den definition af etageareal, som anvendes i forbindelse med energikravene, er foretaget for at sikre, at beregningen af den samlede klimapåvirkning for bygningen ikke skaber et skævt incitament til at bygge på den ene frem for den anden måde.

Bolig- og Planstyrelsen vil arbejde på en vejledning, der vil beskrive arealdefinitionen bl.a. med konkrete eksempler.

Samtidig tilføjes en ekstra undtagelse til arealdefinitionen i bestemmelsen, for at styrke hensigten med, at der ikke etableres for store arealer blot for at reducere den samlede klimapåvirkning i beregningerne. Specifikt vedrører dette walk-on ceilings.

Ændringen til arealbestemmelsen føjes til §297, stk. 3.

5. § 297, stk. 4: Afgrænsning af bygningsdele

Mange parter, blandt andet **Arkitektforeningen, Danske Arkitektvirksomheder, Dikon, FRI, Rambøll** og **SWECO** har afgivet detaljerede og tekniske bemærkninger til bestemmelsen om hvilke bygningsdele, der skal indgå i beregningen af bygningers klimapåvirkning, særligt til tabel 6.

Det fremhæves af parterne, at afgrænsningen af bygningsdele er meget kompleks, og det foreslås blandt andet, at tabellen simplificeres ved at samle flere af bygningsdelene i større komponenter. Derudover foreslås det, at der udarbejdes en uddybende vejledning som med fordel kan indeholde konkrete eksempler på typiske opbygninger af bygningsdele, så det er tydeligt, hvad der skal medtages i beregningen.

HusCompaniet m.fl. påpeger specifikt udfordringen med håndtering af solcelleanlæg i beregningen og foreslår, at de ikke medregnes i den samlede opgørelse af bygningers klimapåvirkning. Blandt andet fremhæves det, at det er uhensigtsmæssigt, at el-eksporten ikke modregnes i den samlede opgørelse, og derfor skævvrider de positive klimaeffekter af solceller.

Energiforum DK, Konstruktørforeningen og **TEKNIQs** vurderer, at udeladelsen af store dele af installationer, el mv. svækker den samlede opgørelse af klimapåvirkninger fra bygninger.

Kommentarer

Tabel 6 over bygningsdele, der skal medtages ved beregning af klimapåvirkninger, blev udarbejdet med bred brancheinddragelse i foråret 2022. Tabellen er fastlagt med det formål at skabe balance mellem hensynet til, at medtage flest mulige betydelige bygningsdele, og hensynet til at beregningen skal kunne foretages på en relativt nem måde.

Med hensyn til tabellens omfang har det været vigtigt for Bolig- og Planstyrelsen at sikre, at flest mulige usikkerheder kan udelukkes i beregningerne. Dette er også årsagen til, at kravene til hvilke bygningsdele, der skal medtages er fastsat på et detaljeret niveau.

Bolig- og Planstyrelsen anerkender udfordringen med at medregne solceller, men henholder sig til standard EN15978 og de principper, der ligger til grund for håndtering af vedvarende energianlæg. Det fremgår dog af bygningsmodellen, tabel 6, at

der kun medregnes materialer for den andel af solcellerne, der indgår i energirammen.

På nuværende tidspunkt er afgrænsningen for hvilke installationer, som skal medregnes, sat ved hovedføringsvejene. Dette bl.a. for at undgå omkostningstunge og komplekse krav. Tabel 6 vil, udover at indgå som bilag til bestemmelsen, blive udgivet på bygningsreglementet.dk som CSV fil for at sikre nemmere adgang til den.

Bolig- og Planstyrelsen har gennemgået de tekstmære høringssvar, som søges imødekommet bedst muligt i en justering af tabel 6 om bygningsdele.

6. § 297, stk. 5: Datagrundlag

Flere høringssvar blandt andet fra **Danske Arkitektvirksomheder, DI Byggeri, Dikon, FRI, VIF** m.fl. vedrører kompleksiteten i det datagrundlag, der stilles til rådighed med henblik på anvendelse til beregning af klimapåvirkningen. Det fremføres blandt andet, at opbygningen af tabel 7 er kompleks og ikke gennemskuelig. Herunder at der bør være en tydeligere sammenhæng mellem tabel 6 og tabel 7 således, at det udelukkende er materialer, der skal medtages på bygningsdelsniveau, der fremgår af det generiske datagrundlag.

Samtidig fremhæver flere af parterne, at det er problematisk, at der for flere værdier ikke fremgår affaldsscenerier eller, at der er mere end et scenarie. Derfor opfordres der generelt til, at det præciseres, hvordan beregningen skal foretages ved manglende datasæt eller flere datasæt for samme produkt.

DI Byggeri, FRI, VIF og **VinduesIndustrien** bemærker, at det generiske datagrundlag ikke nødvendigvis er retvisende for danske forhold. Dette fremhæves blandt andet for visse isoleringsmaterialer og vinduer. Parterne vurderer, at det kan svække incitamentet til at vælge de mest bæredygtige produkter.

I forlængelse heraf foreslår blandt andet **CONCITO, DI Byggeri** og **Dikon**, at der indføres incitamentsstruktur for at motivere til at anvende specifik miljødata frem for generisk data i beregningerne. Konkret foreslås det, at der indføres en faktor, der ganges på generisk data, og dermed hæver værdien af generisk data til sammenligning med specifik data. Dette vil også imødekomme ønsket om, at produktspecifikke data anvendes, hvor der er afvigelser fra det generiske data.

Rockwool og **SWECO** vurderer, at det er bekymrende at det generiske datagrundlag ikke ændres i perioden 2023-2024, grundet den hurtige udvikling der finder sted for produkter og data.

Byggeskadefonden undrer sig over, hvordan genbrugsmaterialer håndteres i beregningen, og bemærker at det er vigtigt, at disse har samme kvalitet som nye produkter, da de ellers skal udskiftes tidligere.

Kommentarer

Det generiske data, der stilles til rådighed for beregning af klimapåvirkning, er det samme, som har ligget til grund for fastsættelse af grænseværdien. Formålet har været at sikre, at der ikke ændres på forudsætningerne for at overholde grænseværdien.

Data er i udgangspunkt baseret på den tyske database Ökobaudat, hvor der allerede er taget konservative forudsætninger med ind i udvikling af dette data. Bolig- og Planstyrelsen vurderer, at det ikke vil være i overensstemmelse med EU-retten at stille særlige krav om anvendelse af produktspecifikke miljødata (EPD) for at fremme anvendelsen af specifik data.

Bolig- og Planstyrelsen anerkender behovet for at opdatere datagrundlaget fremadrettet og undersøger mulighederne i forbindelse med fastsættelse af grænseværdien fra januar 2025. Samtidig igangsættes en større formidlingsindsats om EPD'er målrettet både producenter og brugere, som skal medvirke til at fremme viden og anvendelsen af produktspecifik data i beregningerne af klimapåvirkningen.

Derudover kan Bolig- og Planstyrelsen oplyse, at der på nuværende tidspunkt fortsat arbejdes med at udvikle datagrundlaget i tabel 7 med henblik på visse forenklinger, som vil blive indarbejdet i løbet af efteråret. Tilsvarende snitfladen for hovedføringsveje i tabel 6 om bygningsdele, sigtes også i datagrundlaget på at gøre det lettere at beregne klimapåvirkningen fra installationer.

Vedrørende genbrugsmaterialer vurderer styrelsen, at der ikke findes tilstrækkelige data til at fastsætte dette på generisk niveau. Styrelsen bemærker, at en EPD konkret kan anvendes til at dokumentere byggevarers – også genbrugte byggevarers – egen-skaber.

Bolig- og Planstyrelsen værdsætter de mange detaljerede bemærkninger og forslag til ændring og tilpasning af tabel 7. Bemærkningerne giver anledning til justering af tabel 7 om datagrundlag.

7. § 297, stk. 6: Miljøvaredeklarationer

Overordnet fremhæver **Danske Arkitektvirksomheder**, **FRI** og **NIRAS** m.fl. behovet for at præcisere, hvad der menes med relevante og gyldige miljøvaredeklarationer. Desuden ses behov for at tydeliggøre, hvordan en bygherre forholder sig til gyldigheden af miljøvaredeklarationen, hvis et byggeprojekt strækker sig over længere tid.

VIF og **ROCKWOOL** fremhæver en udfordring i forhold til skiftet af standard EN 15804 fra +A1 til +A2 for miljøvaredeklarationer. Specifikt fremføres det, at det er uhensigtsmæssigt, at de to standarder +A1 og +A2 kan anvendes samtidig, også efter overgangsperioden er ophørt. Dette kan skævvride valget af data og vil i visse tilfælde give incitament til at vælge data baseret på den gamle standard +A1, da værdierne ikke opgøres ens, og klimabelastningen med den gamle standard kan være lavere.

Kommentarer

Det er ikke Bolig- og Planstyrelsens hensigt at regulere hvilke miljøvaredeklarationer, der kan anvendes i markedet.

I forbindelse med fastsættelse af bestemmelserne om beregning af klimapåvirkning er der foretaget en analyse af forskellene mellem data for miljøvaredeklarationer udført efter henholdsvis +A1 og +A2. Der vurderes ikke at være en entydig retning i afvigelsen. Dette bekræfter antagelsen om, at der ikke er grundlag for at foretrække den ene version over den anden.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af bestemmelsen. Bolig- og Planstyrelsen tager de indkomne input til præciseringer med i udarbejdelse af vejledning.

8. § 297, stk. 7: Levetider

Flere parter, herunder **Energiforum DK**, **ETA-Danmark**, **NIRAS** og **FRI**, har bemærkninger til principperne for anvendelse af levetider. Blandt andet fremhæves det, at principperne for levetiderne er statiske og begrænsende i forhold til at fremme innovation af byggevarer og byggemetoder. Det foreslås derfor, at det bør være muligt at fastsætte produktspecifikke levetider såfremt en anden levetid kan dokumenteres.

Vinduesindustrien vurderer specifikt, at levetider for vinduer og døre af plast ikke er retvisende, og bør ændres fra de nuværende 30 år til 50 år.

Flere parter, herunder **FRI** og **SWECO** fremhæver ønsket om en uddybende vejledning med eksempler. Særligt ønskes vejledning i, hvordan andre levetider kan dokumenteres, og hvordan levetider fastsættes for sammensatte bygningsdele.

Kommentarer

Bestemmelsen giver mulighed for at anvende de levetider og principper, der følger af BUILDs rapport. Det giver også muligheden for at afvige fra levetiderne i tabellen, bl.a. på baggrund af prøvningsrapporter, hvilket er uddybet i rapporten.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af principperne for håndtering af levetider. Bolig- og Planstyrelsen tager de indkomne input med ved udarbejdelsen af vejledning.

9. § 297, stk. 8: Emissionsfaktorer

Flere parter, herunder **CONCITO**, **DI Byggeri**, **KL**, **TEKNIQ Arbejdsgiverne** og **Træinformation**, har bemærkninger til de angivne emissionsfaktorer. Således bemærkes det blandt andet, at emissionsfaktorerne ikke virker retvisende, blandt andet fordi faktoren for ledningsgas falder med tiden og at forskellen mellem ledningsgas og el, dermed bliver tættere på længere sigt. Der fremføres også ønske om, at emissionsfaktorerne angives i decimaltal i stedet for den videnskabelige notation.

Kredsløb, **Dansk Fjernvarme**, **KL** m.fl. fremhæver en særlig problemstilling vedrørende emissionsfaktorerne for fjernvarme. **Parterne** fremhæver, at emissionsfaktorerne giver en konkurrenceforvridning mellem varmeforsyning med fjernvarme og med individuelle varmepumper. **Parterne** foreslår, at man i stedet for de nationale gennemsnit kan benytte en faktisk miljødeklaration for det konkrete forsyningselskab i lighed med EPD'er for materialer.

Kommentarer

Emissionsfaktorerne for ledningsgas er fastlagt ud fra Energistyrelsens klimafremskrivning. Ledningssens emissionsfaktor falder som følge af, at der løbende kommer mere biogas i ledningsnettet. Derfor udlignes emissionsfaktorerne for ledningsgas og el over tid.

Bolig- og Planstyrelsen anerkender ønsket om at kunne benytte sig af konkrete emissionstal for det konkrete forsyningselskab for at afspejle de reelle klimapåvirkninger. Det er dog vigtigt, at beregningerne af emissionsfaktorerne baserer sig på samme tilgang som de emissionsfaktorer af bilag 2, tabel 8, der er udarbejdet for det nationale gennemsnit.

Bemærkningerne til håndtering af emissionsfaktoren for fjernvarme imødekommes ved at muliggøre, at emissioner fra det konkrete fjernvarmeverk kan benyttes efter nærmere fastsatte regler, og at beregningen udføres iht. ISO 14025. Emissionsfaktorerne ændres ligeledes så de fremgår som decimaltal.

10. § 297, stk. 9: Lavemissionsklasse

Flere parter, herunder **CONCITO**, **Danske Arkitektvirksomheder** og **KL**, støtter ambitionen om en lavemissionsklassen. Det bemærkes dog, at det i praksis er svært at finde incitament til at overholde lavemissionsklassen, og at ambitionerne for lavemissionsklassen løbende kan afstemmes med det overordnede ambitionsniveau.

VIF og **ROCKWOOL** nævner specifikt, at lavemissionsklassen bør fremgå af § 298, da den har en naturlig sammenhæng med den øvrige grænseværdi.

Kommentarer

Lavemissionsklassen, som indføres i bestemmelserne om beregning af bygningers klimapåvirkning, indføres på baggrund af den politiske beslutning om at indføre krav til bygningers klimapåvirkning, hvoraf der specifikt fremgår en målsætning om frivillige krav til overholdelse af en lavere grænseværdi.

Lavemissionsklassen indføres derfor som en frivillig klasse, der kan opfyldes af alle bygninger uanset størrelse. Da det er en frivillig klasse, indføres den tillige udelukkende som dokumentationskrav.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer af bestemmelserne.

11. § 298, stk. 1: Overholdelse af grænseværdi

Flere høringssvar bemærker, at det er problematisk at lovligheden først afgøres ved færdigmelding af bygningen, særligt hvis uforudsete ændringer i byggeriet medfører et forøget materialeforbrug.

Dabyfo fremhæver behovet for uddybende vejledning om håndtering af lovliggørelse og udøvelsen af skøn ved dispensation.

Høje Taastrup Kommune vurderer, at der bør være obligatorisk kontrol af grænseværdien ved færdigmelding.

Kommentarer

Det følger af den politiske aftale om National strategi for bæredygtigt byggeri, at krav til bygningers klimapåvirkning skal indføres i bygningsreglementet på samme vis som bygningsreglementets øvrige tekniske krav.

Dermed er byggelovgivningens sædvanlige bestemmelser udgangspunktet for håndhævelse og sanktioner. Der arbejdes på en informationsindsats der tydeliggør vigtigheden af, at opfyldelse af grænseværdien for klimapåvirkning indtænkes fra byggeprojektets start.

Efter kravets ikrafttræden vil Bolig- og Planstyrelsen med inddragelse af relevante parter løbende følge udviklingen af kravets anvendelse i praksis.

12. § 298, stk. 2: Håndtering af modul D i grænseværdien

Høringssvar fra bl.a. **Velux** påpeger et behov for præcisering af, hvordan beregningens modul D (potentiale for nyttiggørelse) skal indgå i dokumentationen, og hvordan det relaterer sig til overholdelse af grænseværdien.

Kommentarer

Bolig- og Planstyrelsen bemærker, at værdierne for modul D kommer til at fremgå af det samlede dokumentationsmateriale ifølge reglen i bygningsreglementets § 40. En nærmere beskrivelse af beregningen af den samlede klimapåvirkning og den særskilte beregning der viser, at byggeriet overholder grænseværdien, vil komme til at fremgå af vejledningen.

13. § 298, stk. 3: Håndtering af tillæg til energirammen

SWECO fremhæver, at referenceenergi behovet ikke skal medtages som en del af byggesagen og derfor svært at fremskaffe.

FRI og **NIRAS** vurderer at det faktiske energibehov bør indgå i beregningen, i stedet for energirammeberegningen, som - særligt med fradrag for tillægget - vil udtrykke et lavere forbrug end det faktiske, og dermed føre til forkerte designløsninger af bygningen.

Endvidere udtrykker **FRI** behov for at tydeliggøre, hvordan kravet skal tolkes, da det kan læses på flere måder.

Kommentarer

Det er ikke hensigten med indførelse af kravet om overholdelse af en grænseværdi for klimapåvirkning, at dette skal hindre eller give særlige udfordringer for bygninger med et særligt energiforbrug, som fx svømmehaller. Derfor vurderes det mest hensigtsmæssigt, at bygninger, der har et øget energiforbrug med et tillæg til energirammen, på tilsvarende vis ikke medtager det øgede energiforbrug i opgørelsen af, om grænseværdien er overholdt.

Bestemmelsen omformuleres for at tydeliggøre forståelse af håndteringen af tillægsberettiget energi.

14. § 298, stk. 4: Særlige forhold

En række parter, blandt andet **Bygherreforeningen**, bemærker, at bestemmelsen kan medføre konflikter i byggeprocessen mellem bygherrer, rådgivere, bygherrerådgivere og kommuner. **Dabyfo** nævner bl.a. at håndhævelse bliver sværere på grund af denne bestemmelse. **Rambøll** mener, at der i stedet bør indføres grænseværdier for særlige bygninger.

FRI mener, at der er behov for en bestemmelse som stk. 4, da visse typer af bygninger ellers ikke kan opføres. **Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse** har bemærket, at mange af styrelsens byggerier har krav til skalsikring, store spændvidder og særlig anvendelse.

Flere parter fremhæver, at vejledningsmaterialet til denne bestemmelse bliver vigtigt i forhold til forståelsen af kravet.

Rambøll og **Træinformation** mener, at særlige forhold kun skal defineres ud fra bygningens funktion. **Dabyfo** nævner, at lokalplaner kan være medvirkende til at definere arkitektoniske løsninger.

Danske Arkitektvirksomheder, **FRI** og **Rambøll** er bekymret for om bestemmelsen bliver misbrugt og foreslår i stedet for, at der skal ansøges om dispensation på forhånd. **Konstruktørforeningen** bemærker tilsvarende, at det bør fremgå af byggetilsladelsen, hvorvidt en øget klimapåvirkning skyldes et særligt forhold.

Kommentarer

Det er styrelsens vurdering, at der er behov for en bestemmelse til sikring af, at der ikke er visse bygningstyper, der ikke kan opføres efter 1. januar 2023. Styrelsen er desuden opmærksom på, at der fortsat er et ganske lille videns- og datagrundlag for fastsættelsen af kravene. Derfor er undtagelsen vigtig for at undgå at ramme utilsigtet. Bestemmelsen er holdt forholdsvis åben for at sikre, at alle berettigede merforbrug kan godtgøres. Styrelsen arbejder på at beskrive en liste med eksempler på forhold, som styrelsen anser for særlige, i vejledningen. Styrelsen vil inddrage branchen, og vil også forsøge at give eksempler på forhold, som styrelsen ikke opfatter som omfattede. Det skal give kommunerne et bedre grundlag for afgørelser der vedrører særlige forhold.

Som følge af ændringen af kommunernes rolle som byggemyndighed med indførelsen af BR18 er bestemmelsen ligeledes indført som en undtagelsesbestemmelse og ikke en dispensationsbestemmelse. Det skal sikre en mere smidig behandling af de spørgsmål, der kan dukke op. At gøre det til en bestemmelse om forudgående dispensation ville skabe et unødigt pres på kommunernes sagsbehandling.

På nuværende tidspunkt vurderer styrelsen, at det er nødvendigt at have placering med som særligt forhold, da dårlige jordbundsforhold eller højstående vandspejl kan medføre materialebindinger, som medfører højere CO₂-udledning. Det er ikke hensigten med bestemmelsen at begrænse byggerimulighederne, hvor lokalplanerne ellers giver adgang til at bygge. Styrelsen vurderer derimod, at hensynet med bestemmelsen om særlige forhold ikke dækker over arkitektoniske hensyn.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af bestemmelsen.

15. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) vurderer, at bekendtgørelsesudkastet samlet vil medføre administrative byrder for erhvervslivet på over 4 mio. kr. Der skal derfor foretages en AMVAB-måling for at kvantificere byrderne nærmere.

OBR er i kontakt med Bolig- og Planstyrelsen vedrørende gennemførelse af AMVAB-måling snarest muligt.

Kommentarer

Bolig- og Planstyrelsen har ikke bemærkninger til ovenstående.